

Parengė

Regina Vasiliauskienė
Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento
Regioninės politikos analizės skyriaus vyresnioji specialistė
El. paštas regina.vasiliauskiene@smm.lt
Tel. (8 37) 53 71 82

Vigilija Gudauskytė
Švietimo aprūpinimo centro
Projektų administravimo skyriaus vyresnioji specialistė
El. paštas vigilija.gudauskyte@sac.smm.lt
Tel. (8 5) 264 9478

Aušrinė Mincienė
Ugdymo plėtotės centro
Teisės, personalo ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėja
El. paštas ausrine.minciene@upc.smm.lt
Tel. (8 5) 210 9823

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų **steigimo tikslas** – tenkinti įvairius ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo srities viešuosius interesus. Ikimokyklinė ir (ar) priešmokyklinė ugdymo **įstaiga** – juridinis asmuo, valstybės narės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, įsteigtas Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka, kurio pagrindinė veikla – neformalusis švietimas.

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų steigimas

Steigėjas	Teisės akto numeris	Veiklos sritis	Teisinė forma	Papildomi reikalavimai
Švietimo ir mokslo ministerija	3 (42 str.)	Neformalusis švietimas (ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas)	Biudžetinė įstaiga	Finansų ministro rašytinis sutikimas
Savivaldybės taryba			Biudžetinė arba viešoji įstaiga	Nėra
Kiti Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, taip pat valstybės narės juridiniai asmenys ar kitos organizacijos, fiziniai asmenys, kitų valstybių juridiniai ir fiziniai asmenys			Steigėjo pasirinkta, teisės aktų nedraudžiama	Nėra

Teisinė forma ir paskirtis

Teisinė forma	Paskirtis	Išlaikymas	Savininkas	Teisės akto numeris
Biudžetinė įstaiga	Ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, įgyvendinantis valstybės ar savivaldybės funkcijas	Valstybės ir savivaldybės biudžetų asignavimai	Valstybė ar savivaldybė	4; 8
Viešoji įstaiga	Pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus vykdant švietimo, mokymo, kultūrinę ir kitokią visuomenei naudingą veiklą	Viešosios įstaigos dalininkų (fizinų ar juridinių asmenų) įnašai; valstybės skiriamos mokinio krepšelio lėšos	Įstaigos steigėjai, dalininkai (steigėjas ar bent vienas iš steigėjų gali būti valstybė ar savivaldybė)	5; 8
Kita, steigėjo pasirinkta, teisės aktų nedraudžiama	Vadovaujantis atitinkamos teisinės formos juridinių asmenų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais	Juridinių asmenų dalyvių (fizinų ar juridinių asmenų) įnašai; valstybės skiriamos mokinio krepšelio lėšos	Juridinio asmens steigėjai, dalyviai (steigėjas ar bent vienas iš steigėjų gali būti valstybė ar savivaldybė)	8

Ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo įstaigos steigimo ir veiklos organizavimo ypatumai

	Biudžetinė įstaiga	Viešoji įstaiga	Kita, steigėjo pasirinkta, teisės aktų nedraudžiama įstaigos forma (uždaroji akcinė bendrovė, mažoji bendrija ar kita)
1.	Ugdymui tinkamos patalpos Patalpos steigėjui(-ams) gali priklausyti nuosavybės ar patikėjimo teise, pagal panaudos sutartį, pagal nuomos sutartį ar kitais pagrindais		
2.	Steigėjai Biudžetinės įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (iš valstybės biudžeto išlaikomų įstaigų – Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdymo institucija; iš savivaldybės biudžeto – savivaldybės taryba)	Steigėjai Valstybė, savivaldybės ir kiti iš įstaigos veiklos nesiekiantys sau naudos asmenys, sudarę viešosios įstaigos steigimo sutartį. Steigėjų skaičius neribojamas. Jeigu steigėjas yra vienas asmuo – pasirašo steigimo aktą. Jeigu steigėjas yra valstybė ar savivaldybė, Vyriausybė ar savivaldybės taryba priima sprendimą steigti viešąją įstaigą	Steigėjai Bendrovės steigėjai gali būti ir fiziniai, ir juridiniai asmenys, įsigiję bendrovės akcijų ir tapę jos akcininkais; arba kiti iš įstaigos veiklos nesiekiantys sau naudos asmenys, sudarę įstaigos steigimo sutartį. Steigėjų skaičius neribojamas

	Biudžetinė įstaiga	Viešoji įstaiga	Kita, steigėjo pasirinkta, teisės aktų nedaraujama įstaigos forma (uždaroji akcinė bendrovė, mažoji bendrija ar kita)
3.	Pavadinimas Įstaiga privalo turėti savo pavadinimą, pagal kurį ją galima atskirti nuo kitų juridinių asmenų		
4.	Steigimo dokumentai: įstaigos nuostatai (nuostatus tvirtina savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija); teisės aktas dėl biudžetinės įstaigos steigimo; kiti teisės aktais nustatyti dokumentai	Steigimo dokumentai: įstaigos įstatai (įstatus iki steigiamojo susirinkimo turi pasirašyti visi steigėjai). Steigimo teisinis pagrindas – steigėjų sudaryta viešosios įstaigos steigimo sutartis (steigimo aktas)	Steigimo dokumentai: įstaigos įstatai. Steigimo teisinis pagrindas – steigėjų sudaryta įstaigos steigimo sutartis (steigimo aktas)
5.	Registravimas Įstaigos registruojamos Juridinių asmenų registre. (Švietimo ir mokslo institucijų registre (www.aikos.smm.lt), Mokesčių mokėtojų registre (www.vmi.lt), Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyboje (www.sodra.lt), atitinkamos savivaldybės administracijoje duomenys įregistruojami automatiškai)		
6.	Leidimas-higienos pasas Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigai, atitinkančiai sveikatos saugos reikalavimus, teritorinė sveikatos priežiūros įstaiga išduoda leidimą-higienos pasą		
7.	Įstaigos valdymas Įstaigos vadovas – vienasmenis biudžetinės įstaigos valdymo organas. Vadovą konkurso būdu į pareigas priima savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija. Įstaigos taryba – aukščiausioji įstaigos savivaldos institucija	Įstaigos organai Viešoji įstaiga turi turėti visuotinį dalininkų susirinkimą ir vienasmenį valdymo organą – viešosios įstaigos vadovą, kurį skiria visuotinis dalininkų susirinkimas. Viešosios įstaigos įstatuose gali būti numatytas ir kolegialus viešosios įstaigos valdymo organas, taip pat kiti kolegialūs organai, kuriuos sudaro visuotinis dalininkų susirinkimas	Valdymo organas Bendrovė turi turėti visuotinį akcininkų susirinkimą ir vienasmenį valdymo organą – bendrovės vadovą. Bendrija – narių susirinkimą (ar vienasmenį valdymo organą – įstaigos vadovą)
8.	Priėmimas į darbą Mokytojai (ikimokyklinio ugdymo auklėtojai, priešmokyklinio ugdymo pedagogai) ir kiti įstaigos darbuotojai į darbą priimami vadovaujantis atitinkamos teisinės formos juridiniams asmenims taikomų teisės aktų nuostatomis		
	Atlyginimas už darbą Darbuotojų atlygiai nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais įkainiais ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtinta Švietimo įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka	Atlyginimas už darbą Darbuotojų atlygiai nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtinta Švietimo įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka ir dalininkų susirinkimo nustatyta tvarka	
9.	Ugdymas Ikimokyklinis ugdymas organizuojamas pagal įstaigos parengtą ikimokyklinio ugdymo programą (remiantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymo Nr. ISAK-627 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo“ pakeitimo“). Priešmokyklinis ugdymas organizuojamas pagal įstaigos parengtą, vadovaujantis Bendrąja priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa ir remiantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Dėl priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių aprašo“, priešmokyklinio ugdymo programą		
10.	Vaikų priėmimas Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės įstaigą tvarką nustato savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), vadovaudamasi švietimo ir mokslo ministro patvirtintais bendraisiais priėmimo kriterijais; į nevalstybinę įstaigą – savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), vadovaudamasis Švietimo įstatymu nustatytais priėmimo į atitinkamas programas reikalavimais		

Lietuvoje įsteigtos ikimokyklinio ugdymo įstaigos

Įstaigos	Iš viso	Valstybinės	Savivaldybių	Nevalstybinės	Iš jų:		
					privачios	bendruomeninės	kitos
Ikimokyklinio ugdymo įstaigos	671	3	613	55	51	4	–

Ikimokyklinis institucinis ugdymas Lietuvoje nėra privalomas. Vaikas gali būti ugdomas tiek šeimoje, tiek ikimokyklinį ugdymą teikiančiose ikimokyklinio ugdymo įstaigose (lopšeliuose-darželiuose, darželiuose, darželiuose-mokyklose, bendrojo ugdymo mokyklose; šios įstaigos gali būti valstybinės, savivaldybės ar nevalstybinės, t. y. privачios).

Priešmokyklinis ugdymas yra visuotinis, tačiau neprivalomas – jis teikiamas vaiko tėvų prašymu. Tačiau teisės aktuose yra numatyti atvejai, kai ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas vaikui gali būti privalomas (Švietimo įstatymo 8 str. 3 d., Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. balandžio 26 d. įsakymas Nr. V-735/A1-208 (Žin., 2012, Nr. 52-2594).